

श्रूयते तौ महात्मानौ नरनारायणवुभौ । तपो घोरमनिर्देश्यं तथेते गन्धमादने ।
 स राजा महतीं सेनां योजयित्वा षडङ्गिनीं । अमृत्यमाणः सम्प्रायात् यत्र तावपराजितौ ।
 स गत्वा विषमं घोरं पर्वतं गन्धमादनं । मृगयाणोऽन्वगच्छत्तौ तापसौ वनमाश्रितौ ।
 तौ दृष्ट्वा क्षुत्पिपासाभ्यां कृशौ धमनिसन्तौ । शीतवातातपैश्चैव कर्षितौ पुरुषोत्तमौ ।
 अधिगम्योपसंगृह्य पर्यष्टच्छदनामयं । तमर्चित्वा फलमूलैरासनेनोदकेन च ।
 न्यमन्त्रयेतां राजानं किङ्कार्थं क्रियतामिति । ततस्तामानुपूर्वीं स पुनरेवान्वकीर्त्तयत् ।
 बाहुभ्यां मे जिता भूमिर्निहताः सर्वशत्रवः । भवद्भ्यां युद्धमाकाङ्क्षन्नुपयातोऽस्मि पर्वतं ।
 आतिथ्यं दीयतामेतत् काङ्क्षितं मे चिरं प्रति ॥ नरनारायणवूचतुः ॥
 अपेतक्रोधलोभोऽयमाश्रमो राजसत्तम । न ह्यस्मिन्नाश्रमे युद्धं कुतः शस्त्रं कुतोऽनृजुः ।
 अन्यत्र युद्धमाकाङ्क्ष बहवः क्षत्रियाः क्षितौ ।
 ॥ राम उवाच ॥ उच्यमानस्तथापि स्म भूय एवाभ्यभाषत । पुनः पुनः चाम्यमाणः सान्त्वयमानश्च भारत ।
 दम्भोद्भवो युद्धमिच्छन्नाह्वयत्येव तापसौ । ततो नरस्त्रिषोकाणां मुष्टिमादाय भारत ।
 अत्रवीदेहि युध्यस्व युद्धकामुक क्षत्रिय । सर्वशस्त्राणि चादत्स्व योजयस्व च वाहिनीं ।
 अहं हि ते विनेश्यामि युद्धश्रद्धामितः परं ।
 ॥ दम्भोद्भव उवाच ॥ यद्येतदस्त्वमस्मासु युक्तं तापस मन्यसे । एतेनापि त्वया योत्ये युद्धार्थी त्यक्तमागतः ॥
 ॥ राम उवाच ॥ इत्युक्त्वा शरवर्षेण सर्वतः समवाकिरत् । दम्भोद्भवस्तापसन्तं जिघांसुः सहसैनिकः ।
 तस्य तानस्यतो घोरानिषून् परतनुच्छिदः । कदर्थोऽकृत्य स मुनिरिषोकाभिः समर्पयत् ।
 ततोऽस्मै प्रासृजत् घोरमैषीकमपराजितः । अस्त्रमप्रतिसन्धेयं तदद्भुतमिवाभवत् ।
 तेषामक्षीणि कर्णांश्च नासिकाश्चैव मायया । निमित्तवेधी स मुनिरिषोकाभिः समर्पयत् ।
 स दृष्ट्वा श्वेतमाकाशमिषोकाभिः समाचितं । पादयोर्न्यपतत् राजा स्वस्ति मेऽस्त्विति चाब्रवीत् ।
 तमब्रवीन्नरो राजञ्छरण्यः शरणैषिणां । ब्रह्मण्यो भव धर्मात्मा मा च स्मैवं पुनः कथाः ।
 नैतादृक् पुरुषो राजन् क्षत्रधर्ममनुस्मरन् । मनसा नृपशार्दूल भवेत् परपुरञ्जयः ।
 मा च दर्पसमाविष्टः क्षेप्तोः कांश्चित् कथञ्चन । अल्पीयांसं विशिष्टं वा तत्ते राजन् समाहितं ।
 कृतप्रज्ञो वीतलोभो निरहङ्कार आत्मवान् । दान्तः चान्तो मृदुः सौम्यः प्रजाः पालय पार्थिव ।
 मा स्म भूयः क्षिपेः काञ्चिदविदित्वा बलावलं । अनुज्ञातः स्वस्ति गच्छ मैवं भूयः समाचरेः ।
 कुशलं ब्राह्मणान् पृच्छेरावयोर्वचनाद्भृशं । ततो राजा तयोः पादावभिवाद्य महात्मनोः ।
 प्रत्याजगाम स्वपुरं धर्मश्चैवाचरद्भृशं । सुमहत्त्वापि तत्कर्म यन्त्रेण कृतं पुरा ।
 ततो गुणैः सुबहुभिः श्रेष्ठो नारायणोऽभवत् । तस्माद्यावद्भुः श्रेष्ठे गण्डीवेऽस्त्रं न युज्येत ।
 तावत्समानमुत्सृज्य गच्छ राजन् धनञ्जयं । काकुदोक्तं शुकं नाकमक्षिसन्तर्जनं तथा ।
 सन्तानं नर्त्तकं घोरमास्यभोदकमष्टमं । एतैर्विद्धाः सर्वे एव मरणं यान्ति मानवाः ॥